

1893 den 12 April.

28

Sina föregående hufvudsakliga lifnadsomständigheter, dervid hon berättade: att hon vare född den 20 November 1872, i den 22 November 1873, såsom i ofvan intagna presbetygs arsbetyg anförmades, i Kyrkis socken af Jemtlands län; att hennes moder varit ogift, Brita Larsson, som ännu lifde och vare boende i Östersund; att moderen, som diox efter den tilltalades födelse inflyttat till Östersund, der hon med bindning af fattigvården uppkallat sig med liffälligt arbetelidigt, år 1883 ingått äktenskap med jernvägsarbetaren Axel Fredrik Landberg, hvilka efter två års äktenskap oflidit, att hon vistats i moderens huse till år 1890, efter hvilken tid hon uppkallat sig i de stället, som hon vid polis förhåret närmare uppgifvit; att hon, som gått i folkskola och lärt sig läsa och skrifa, år 1888 följt gänget blifvit delaktig af N. W. Mattvard i Östersunds stadsförsamlingens kyrka; att hon, som vare ogift och fullkomligt medförlös, hade en önska som Carl Alfred, född den 28 Februari 1892, hvilka ännu lifde; att hon hade tre mindeåriga systrar, som vare boende hos moderen samt att hon ike lifvarende varit för brud tilltalad eller stufvad.

Den tilltalade förmedde, rörande det brud, för hvilket hon nu vare tilltalad, att hon till den delar vittnadtade riktigheten af de i Stadsfiskalen Svenssons här afvan intagna skriftocke antecknade uppgifves och berättade vidare: att hon vid något lifvarende strax efter midnattens i fjöl, måhända i början af Juli månad 1892, här i staden blifvit rädd med det fasten, som hon nu genom en far lidit födsel brast om lifet; att hon emellertid ike om sin bröfandeskap underrättade barnets fader, med hvilken hon varit bekant sedan samma års vår, men hvilken strax efter aflelsen lemnat orten, utan att den tilltalade hade sig bekant, hvarest han vistade; att hon deremot meddelat sig här om med ogifta Sofia Lindberg i Tröön, hos hvilken den tilltalade innehövd sedan nästlidna års bröf eller någon kort tid för Juli samma år; att hon eljest ike för någon ombudet sig bröfandeskap; att hon under vistelsen i Tröön, uppkallat sig med liffälligt arbetelidigt i Östersund, hvarest hon haft sitt barn inackorderadt i Barnshuset i staden; att hon aldrig vid något lifvarende farit om i slutet af februari innevarande år haft tanke på att bringa om lifet orten, hvar med hon gick bröfandes; att hon emellertid någon af de sista dagarna i nämnda månad gripits af ar och be

N 357
J. 266

29

Ant. d 28/3 1893 82 A.
J. S. Lyfka somloppanden
i Westra omloppanden
oc

Till
Kommungens Befallningsbefruande i
Jemtlands län.

Sedan till min kannedom
kommit au arbetsqvinnan Emma Kristina
Lundberg, hemmahörande här i staden
och boende uti gården N: 36 vid Prestgatan,
den 10 innevarande Mars månad uti
nyssnämnde gård framfödt sju afullgånget
levande fläckebarn samt au han under
bafvandeskapet sökt fördrifva fostret
medelst intagande af fosfor och derefter
hos Stadsläkaren C. O. Moberg sökt läkare-
hjelp, har jag i detta hänsynande infordrat
Stadsläkaren Mobergs utlåtande och

dervid erhållit denna skrifvelse:
 Till Stadsfiskalen i Östersund.
 På anmodan af allmänna åklagaren, stads-
 fiskal Svensson, får jag angående ogifta
 Emma Landberg, från Östersund, meddelat
 följande upplysningar.

Lördagen den 5 Mars detta år, omkring
 klacken 9 eftermiddagen infann sig ogifta
 Emma Landberg i min bostad och uppgaf,
 att hon samma dag haft kräkningar samt
 kände smärtor i maggropen, och tillskref
 hon dessa symtom den orsaken, att hon
 föregående onsdag, den 1: Mars i sin bostad
 i Frösön, urdruckit en kopp kaffe, efter
 att förut deri ställt 2^{ne} bundtar försfor
 tändstickor, hvilka i nämnda vätiska färd
 stå i blöt en dygn förut.

På min fråga, hvarför hon begäit denna
 handling, svarade Landberg, att det skedd
 i syfte att fördrifva det foster hvarmed ha
 gick hafvande och medgaf tillika, att det
 vore henne bekant, att hon dervid riskerade
 att också själf dö.

Tillika meddelade hon, att hon hela sön-
 dagen kände starka rörelser hos fostret,
 och att hon väntade sin förlösnings någon
 gång i Maj månad.

Sedan Landberg erhållit recept på ett
 smärtstillande medel, aflägsnade hon sig.
 Följande dag, måndag, infann hon sig
 åter hos mig, samt upplyste, att kräkningar
 upphört, och att smärtan i maggropen
 var lindrigare.

Sedan han af mig erhållit uppmärksamhet
 att inflytta till staden, till sin moder, i fall
 barnbörd snart skulle inträffa, aflägsnade
 han sig.

Efter 5 dagar, den 11te Mars, besökte mig
 stadsbarnmorskan, fru Ekholm, som
 meddelade, att han föregående dag, den 10de,
 förläst Emma Landberg från ett ofull-
 gånget lefvande flickbarn, samt uppgaf,
 att Emma Landbergs hud hade antagit
 en gulaktig färg, såsom fallet brukar
 vara vid fosforsförgiftning.

Vid mitt besök hos Landberg samma
 dag konstaterade jag, att afvannämnde
 gulaktiga färg i huden samt i öganens
 senhinna förefanns samt dessutom i
 bröstet några spridda kampförosta blå-
 aktiga fläckar, blödningsar i huden, ett
 symptom, som likaledes brukar uppträda
 efter förgiftning med fosfor.

Den 27 dennes afled Landbergs barn,
 14 dagar gammalt.

Det af Landberg framfödda fosteret
 var 43 $\frac{1}{2}$ c.m. långt, mycket magert, i saknad
 af underhudsfett, hade skrynklig hud,
 beklädd med ullhår, och ansigtet var,
 hvad man kallar, gulaktigt, hvilka
 förhållanden tydde på, att detsamma vare
 födt i 32de lefnadsveckan, såvida 8
 veckor förtidigt, och, enligt hvad er-
 farenheten lärer, endast under de mest
 gynnsamma omständigheter lefnads-
 dugligt.

Någon obduktion i det döda fostret
anser jag ej vara behäftlig.

Så sist vill jag upplysa, att Landberg
inför barnmarskarna fru Ekholm samt
fröken Kristina Borg aflagt samma be-
kännelse som för mig.

Östersund den 27 Mars 1893.

L. E. Moberg
"Stadsläkare."

Förledning häraf har Emma Kristina
Landberg tagit i förhör, hvarvid han vid
gätt riktigheten af de uti doktor Moberg
afväntagna skrifvelse lammade upp-
gifter samt berättat, att han, som under
Oktober månad sistlidet är märkt sig
vara i hafvande tillstånd, tisdagen den
28 sistförflutne Februari kommit på den
tanken, att söka fördrifva fostret, hvarför
han, som då befann sig uti sin dåvar-
ande bostad uti Carl Perssons sterbhus-
delegares gård i Hornsberg Frösa socken
af detta län tagit tvänne buntlar fos-
fortändstickor, hvilka han, efter att
hafva borttagit pappersomslaget, medla-
i en kopp innehållande varm kaffe,
samt lätit dem der qvartliga till på-
följande onsdagsafton, den 1de i denna
månad, då han i afsegt att fördrifva
fostret ^{i sin Gemädda bostad på Frösa} vordrukut kaffen, att han ej
erfarit några verkningar af gifvet förr
än på söndagen den 5de i nyssnämnde må-
nad, då han haft kräkningar samt
känt smärtor i magen, i anledning

hvaraf han besökt stadsläkaren
 Moberg för erhållande af läkaretyg;
 att han ej intagit något mera gasfor
 eller annat gasterfordrivande medel
 samt att ej någon person härvid varit
 honom behjälplig eller derom egt vetskap.

Om sina förflutna lefnadsomständig-
 heter har Landberg uppgifvit, att han
 är född den 20 November 1872 i Kyrk-
 ås socken af detta län och äkta dotter
 till Brita Larsson - Landberg, hvilken
 ännu lefver och är boende här i staden
 och 12 år efter dotterns födelse ingått
 äktenskap med arbetaren Axel Fredrik
 Landberg, hvilken påföljande är aflidit,
 att han gått i folkskolan, der han lärt
 sig läsa och skriva samt vid 16 års
 ålder beredt till H. H. Mattsson, som
 han 1° gången år 1888 begått i Östersunds
 Kyrka, att han vistats hos sin moder
 till på hösten 1890, då han erhållt tjänst
 hos Majoren G. Mikelfeldt härstädes,
 hvarvid han kvarstannat till våren 1891,
 och därefter flyttat till vice Kommissio-
 narslandtmätaren G. A. Laurity i
 Frösön, hos hvilken han tjänat till
 på hösten samma år, att han då kom
 i tjänst till Skogaren J. P. Sandahl och
 kvarstannat der till på våren 1892, då
 han återvände hem till sin moder, att
 han sedermera bott hos henne i två
 månader sysselsättande sig med till-
 fälligt arbete, hvar efter han i Augusti

månad samma år begifvit sig till Lits
 socken och arbetat derstädes hos åtskillige
 bönder i tvänne månader, em han seder-
 mera återkommit hit till staden samt
 arbetat i härvarande ångbryggeri i två
 månader, hvarefter han flyttat till Pål
 Perssons storbhusdelegares gård i Karno-
 berg och bott derstädes, försörjande sig
 med tillfälligt arbete, till den 6^e inne-
 varande Mars månad, då han åter
 inflyttat till sin moder uti gården N^o
 36 vid Prestgatan här i staden, em han
 är ogift, men har en lefvande gassbar
 flöde den 28 Januari 1892, em han aldrig
 tillförene varit för brott tilltalad samt
 för löpande året kyrko- och mantals-
 skrifven här i staden.

Med anledning af hvad som före-
 kommit har Emma Kristina Lund-
 berg inmanats i häkte i afbidan på
 Kammerens Befallningshafvandes för-
 ordnande om rannsaking inför veder-
 börlig domstol.

Östersund i Stadfiskalkontoret den
 27 Mars 1892.

[Signature]

1893 den 12 April.

39

Kyrmus för barnets vård och uppfostran och kommit
på den tanken att genom inläggande af fosterfärdiga
eller såda foster; att hon för sådant ändamål vid besök
i staden nägon dag före den 28 berädda Februari hos
Handelsgrosshandlaren O. Olsson & Søn inköpt två barnfoster-
bändsticker, hvilka hon medförde till sin bostad hos
sine hemmade Sofia Lindberg och förvarade dem i en den
heltalade lindhörig syfars, som var städd i ord rum,
som af Lindberg och den heltalade gemensamt bevakades;
att hon på aftonen den 28 berädda Februari ställt
barnen med fosterfarsaken ned i en till hufvudt fyg-
kapp (kaffe, som hon sedermera insad i en skåp
i förelagan; att vid hufvudet Lindberg varit borta och
att den heltalade följande morgon den 1 nästleden
Mars urdruckit kaffet och derpå bortkastat bänd-
stickarna i afskrädes hägen utanför bostaden; att hon
icke för någon meddelade, hvad hon gjort, för än på
följande söndag den 5 i sist nämnda månad, då hon
kunde sig sjuk och, efter att hafva antalat saken för
Sofia Lindberg, besökte Stadelharen Skoberg; att hon da-
gen derpå flyttat in till sin moder i Östersund, hvil-
ket hon då underlåtit om sin belägenhet och att hon
inlagt foster; att hon under vistelsen hos modern
erhållet vård af i samma gård boende barnmorskan
Ekholm, som den 10 i samma månad förläste henne
från fosteret, hvilket sedermera efter fjorton dagar
den 24 berädda Mars aflidit; att Sofia Lindberg
söndagen den 5 Mars, då hon lyfste den heltalade
hög sig sjuk ut, tillkallat den heltalade, om hon tagit
in foster af de bändstickor, som Lindberg såd till
i den heltalades syfars; att den heltalade icke be-
gärat något som hellet annat fosterfärdiga medel
och icke heller vid något annat hufvud eller vid en
nämnda i större mängd än uppgifna foster.

Aklageren anhållt härpå att uppköf med målet
för att komma i hufvud att för såsom vittnen den
afhärda ofranbemande Ekholm och Lindberg; och sedan
den heltalade förklarar sig icke hafva något att höra om
erinn, uppköfs milles förklarade handläggning till Öndagen den 19
innevarande månad H. H. J. a., då i Akt närvaro den heltalade ätes
skulle härstädes inlämnas, och borde Akt då vara beredd
att förklarja återgå på utredning; skolede i aftonen här den heltalade
återföras till allu. Som ofoan.

På Rådetsråttens vägnar:

Albert Ören

Upphaf.

Protokoll, hållet vid särskild
sammanträde under bestimo vin-
tertinget med Sunne tingslag i
länsallfängelset i Östersund den
19 April 1893.

Närvarande: underledare, Rättsmäts domare i Jemllands län, såsom
ordförande samt såsom ledamöter följande, nemligen:

Käradsdomaren Per Andersson i Härde,
Nämndemannen Olof Larsson i Häger,
" Per Olofsson i Stokku,
" Jonas Olofsson i Åkeräng,
" Jonas Persson i Räsike,
" Johan Larsson i Målbjörn
och " Per Olof Jonsson i Månsåsen.

S. D. I skrifvelse, som den 17 innevarande månad kommit
underlehdad tillhanda, hade Domkapitlen i Jemllands västra
domsaga Rem Käradsköpdingen och Riddaren Åke Kett af
skäl, som finnes anförda i en till Kongl. Mått och Ri-
kels Hög Rofråd afläten, i beslykt afskrift skrifvelsen
lifogad anmält, till underlehdad afverlemnad att här under
omfördade ransakning handläggas.

§1.
Remiss ang.

S. D. Sedan denna Rätt vid under den 12 innevarande månad
förelagd ransakning med för förklaringsföreläsning hållade Em
ma Christina Landberg från Östersund uppkjålet den Christina Landberg från
förelagda ransakningen med henne till denna dag, så Östersund; hållad.
företas nu desamma å nys, dervid i närvaro af Rätt-
mannen K. Ångman såsom Åklagare den härlade af
fängelsetjänningen inför Rätt framfördes.

§2.

Sedan Rätt beslutit, att med hänsyn till mi-
lets beskaffenhet ransakningen skulle hållas inom slutna
dörrar samt protokoll från förelagda ransakningstie-
föreläggelse blifvit uppläst och af vederhörande lemnats utan
anmärkning, anhållt Åklagaren om vittnes förhör med för
sänt ändamål till denna dag inkelade barnmarckan
Maria Ekholm i Östersund och sömmerskan Sofia Lind-
berg i Tröien, hvilka vid upprop jemväl företredde
samt, emär jämf med dem hvarken anfördes eller kunde vid
efterfrågan utönas, frögs aflägga vittneseden, erinrades
om dess vist och medförande förbindelse samt hördes
hvare för sig, dervid de berättade:

1: Maria Ekholm: att de, som måndagen den 6 sistlidna
Mars månad och följande dagar besökt hustruden Land

1893 den 17 April.

42

berg i hennes besked här i staden, dervid tillspart Landberg
om hennes hofvandeskap och att Landberg de för vi ombudet,
att hon intagit foster; att Landbergs uppgifte rörande
lidet för hofvandeskapet varit svåföande; att vi den 10 de
rädda Mars anmodats vara Landbergs behjälplig vid för-
lossningen och att hon sedermera värdat barnet, till
del samma afhd; att fostret, som var mycket magert
och tlen, kunnat vara häjat 8 minader gammalt
räknadt från afleken; att Landbergs hud särskildt i
brädet varit galaktig, samt att barnet, som endast
med största svårighet kunde intaga föda, synbarligen
aflynnade dag efter dag och att vi redan vid dess födelse
 varit öfvertygad att det varit si ofullständigt, att det
icke kunnat blifva länge vid lif. och

Sij Sofia Lindberg, att hielalade Landberg i November
månad närledna si för vi ombudet, att hon vare
hofvande, men att Landberg hvarken vid detta lifsfälle
eller sedermera för än söndagen den 5 Mars detta år
för vi uppåt, att hon intagit foster; att Landberg vid
något lifsfälle i sishidna Januari till vi gterat, att
hon vid besök i Östersund tänkte säga "något godt
åt sig", hvarmed vi trodde, att hon afsåg något foster
föddiförande medel, samt att Landberg någon dag skrifvel
från staden medförde 2 buntar foster; att sedan Land-
berg för vittats fråga, hvarken hon använde använda
fosterbändstrikerna, gterat, att hon ville "slåa hien
något godt åt sig", vi afböjt detta och uppränt händ-
strikerna; att vi aldrig använde dylika bändstrikers i
hemmet och att det sålunda icke heller glesade fin-
nas några sådana hos henne; att omkring en
månad efter sitt nämnda lifsfälle vi sed 2 buntar
fosterbändstrikers lizza i en den hielalade hielhörig
dykare, men att vi sedermera glömde att hielhöriga
den hielalade härom för än den hielalade visjokande
den 5 följande Mars, si den hielalade för frå-
ga af vi, erkände, att hon användt dem, för såd
vid domstolen uppgifte, men att vi vare öfver-
tygad om, att Landberg icke inu haft några flera
bändstrikers buntar eller annat fosterföddiförande medel.

Peritiderna, uppupade, vidkändes af vi, som
sedermera visättning af allmänna medel med Dholm
1/2 pr 50 ni och Lindberg 3 pr, hvarom skriffliga besked
den lernades.

Landberg hade icke något att erinra om.

1893 den 17 April.

43

vittnesmålen.

Åklagaren anhölle om ytterligare uppköf med mi-
lit och kemistående, and genom Rättsens förhör vederbörligt
kunde afgifva yttrande, huruvida det af Landhey använde
medel kunde hafva den uikam som i 26 & 14 Kap. 26.
Kap. omfattades; och sedan Landhey förmäst sig icke
hafva något and karamot erinra, utsattes den fastställda
ransakningen till dag, som — efter det berörda utlö-
tande, hvilket skule genom Rättsens ordförandes förhör
af Skatteläkaren G. E. Moberg i Östersund införas, kom
mit Domhafvanden tillhanda — blifve uttald och beständ.
och skule emellertid Landhey i häkte förvaras.

Som oforn.

På Karolinerätts vägnar:

Albert Skerf

Lappköp

Protokoll, hållet vid särskild samman-
träde under lagtima vinstutingsel med
Sunne tingslag i läns och fängelset
i Östersund den 10 Maj 1893.

Närvarande: underluktad, Rättsmäts domare i Jämtlands län, såsom
ordförande, samt såsom ledamöters följande:

Rättsdomaren Per Andersson i Gädd,
Nämndemannen Johan Hansson i Mellby,
" Carl Bengtsson i Tjellsta,
" Tante Olofsson i Välle,
" Per Nilsson i Skandron,
" Johan Karlund i Högby
och " Magnus Persson i Berge.

S. D. I skrifvelse, som den 7 innevarande månad kommit under-
luktad tillhanda, hade Domkapitlet i Jämtlands västra dom-
saga Herr Rättsdomaren och Rättsmäts Högste af skäl
som finnes anförda i en till Kongl. Maj:ts och Rikets Svea
Högstads oflåten, i belegg af skrifvelsen vidförd anmä-
lan, till underluktad öfverlemnad ad här medan oauformade
ransakning chandlägga.

§ 1.
Ransakning

S. D. Sedan denna Rätt vid under den 19 närlidna April månad
församling ransakning med för försärfördring häktade Emma Ransakning med häktat
Christina Landberg från Östersund uppgjykt den fortsatta rante Emma Christina Land
sakning till framdeles utstående dy, så företogs en detsam berg i Östersund.
me ingo, dervid i Aklygarens hänsyn till E. Augustmans
närvaro den tilltalade af fängelsebeljämningen inför Rättsrådet.
ta framfördes.

§ 2.

Sedan Rätten beslutit, att ransakningen följa
ransakning skulle med afseende i millets beskaffighet hällas
inom slutna dörrar, samt protokoll från försärende
ransaknings lörfälle blifvit uppläst och beundat utan an-
märkning, föredogs följande uttalande:

" Till etc. Underluktad, som från etc. - Per A.

Målet öfverlemnades härpå till gräpning, dervid
Aklygaren gikade ansvar i Landberg för försärfördring,
och afredes efter öfverläggning följande
Uttalag:

Emellan tilltalade Emma Christina Landberg från
Östersund frivilligt erkänt, hvad och af i målet för-
komna oansvarigheter vinnes stöd, ad hon, som i bör-
jan af Juli månad närlidna är blifvit hoprande
och i närlidande Oktober månad blifvit för-

§ 1.
§ 2.

1893 den 10. Maj.

46

vissad om sitt hafrandeskap, i afsigt ad föda eller fridra
sitt fader onsdagen den 1 i slutan Mars månad i sin tie-
fälliga bostad i Trönön urbrukit en tie häften fglid kopp
med Kaffe, hvori hon förut upplöst förforn af två
kaurar farfartändolikor; förty och så i målet jemväl är
utredt, gj minde ad liälalade Landberg under den 10 i
sitt anförmäda minad framfört en ofullgärdel forten,
som några dagar dreftes oflidit, än äfven ad det af
Landberg för ändamålet nyttjade medel är af den be-
skaffenhet som i 14 Kap. 26 § Straff. Lagen afses; jmf
vår Rätts med återopande af nämnda besgram rätt-
vist döma henne Emma Christina Landberg ad för
fodufärdifning hälas till straffarbete Ett är sex månader,
och förpliktas Landberg ad godtgöra skadverket förskjutna
vitneslöner med Likhoga Tyra kronor 50 öre; skolandet till
följd af detta utslag Landberg fullförande i Rikete hä-
las.

straff-

(Lång besvärshänvisning)

Om ofv.

På Händsrättes vägnar:

Albert Olsson

Ant. d. 26/4 1893 47
Drottets Bete
C 2 Bil A.

Till

Konungens Befallningshafvande i Jämtlands län.

Undertecknad, som från Konungens Befallningshafvande i Jämtlands län mottagit ranskningshandlingarne i målet mot för fusterfördrifning häktade ogifta Emma Christina Lundberg från Östersund med anmodan till mig att öfvara mig öfver, hurvida det medel, som Emma Christina Lundberg enligt ranskningshandlingarne använt i afseende på döda eller fördrifna sine fuster, kan anses vara af den beskaffenhet, som i 14 Kap. 26 § Strafflagen omförordas, så får jag härmed förklara, att den från vanliga s. k. jactantändstickeras tändstatts erhållna fosfor, använd samt invärtes lagen på sådant sätt, som Emma Christina Lundberg erkänt, är ad häfva till sådana invärtes medel, som i nämnda paragraf åsyftas, hvilket härmed på heder och samvete intygas.

Östersund d. 26 April 1893

C. E. Maberg
Stadsläkare.

C74
328 P.D.

Ant. Dec 25 April 1893.

49

Till

Konungens Befallningshafvande i Jemtlands län.

Res

Hon Stadeläkaren C. P. Moberg anmodas att med
det uti skrifvelsen begärda gittande svar att ske han, till
Konungens Befallningshafvande inkomna och handläggarna
Östersund öfverställa. Östersund i landskansliet den 25 April 1893

[Signature]

[Signature]

Jemlikt Sunne tingslags häradsrätt vid rannsaking med
fd fosterfärdigföring höllade Emma Christina Landberg från
Östersund den 19 innevarande månad meddelade berätt för
sig med öfverlemnande af de vid rannsakingen med Landberg
hållna protokoll hämed aukta, att vilken Konungens Befall-
ningshafvande från stadeläkaren C. P. Moberg införda gittande,
kunvada att med Landberg enligt rannsakingshandlingarna
användt i afseet att döda eller färdigföring sitt foster kan
annas vana af den beskaffenhet som i 14 Kap. 26 § Staff-
Lagen omfattas; och både berätt gittande jemte de varit.
berätt handlingarna sedermera öfversändas till Rens Domhof
vanden i Jemtlands vetha domsaga, på hvilken afgjord efter
nämnda handlingars motstående rannsakingens fördratta
handläggning gjorts berocade. Östersund den 24 April 1893.

Albert *[Signature]*